

Rigsdagstidende.

1860.

Forhandlingerne paa Folkethinget.

N° 59.

Ellevte Session.

23de Møde.

Mandagen den 16de Januar Kl. 1.

(Fortsat.)

Jagd (fortsat): Det er, som sagt, ikke Regjeringens Skyld, den har villet imødekomme et fra mange Sider udtalt Ønske om at faae Jernbanefagen fremmet saa hurtig som mulig, men den har maaskee endnu ikke havt Tid til forberedende Skrift eller tilstrækkelige Undersøgelser til derpaa at bygge nogen paalideligere Beregning; imidlertid er denne Upaalidelighed i Beregningen nu engang tilstede, og jeg troer derfor, at vi under alle Omstændigheder maae, forinden vi give vort Samtykke til Lovforslaget, have en større Beskuelighed i saa Henseende. Jeg for mit Vedkommende fordrer ikke noget afgjort Beviis, jeg fordrer heller ikke, at Beregningen skal være foretaget med en detailleret Nøiagtighed, men jeg maa dog fordre et Indtægtsoverslag, som vi med fuldkommen Visshed kunne forlade os paa, støtter sig paa virkelige Kjendsgjerninger. Hvis vi f. Ex. havde en Opgjørelse af Udstrækningen af Hartkornet af de Arealer, som man med nogenlunde Sikkerhed kunde antage villes benytte Jernbanen som deres Transportvei, ligeledes hvor stor Korntransporten, Dvægetransporten og Personfrekventsen vilde blive paa disse Arealer, og man derpaa, uden at overlade sig paa altsfor usikre Calculer, kunde beregne Indtægten af alle disse Transportvejenstande, og denne f. Ex. vilde give et Over-

skud af mellem 2 og 3 pCt., saa vilde jeg for mit Vedkommende sige: hvor stort et Offer det ogsaa vilde være for Statskassen at give 1 à 2 pCt. af en saa enorm Capital, for at ophjælpe disse Egne, saa vilde jeg dog ikke have Betænkelse derved, naar jeg saa kunde være sikker paa at slippe med dette Tab; men skulde Banernes Nettoindtægt derimod ifølge Beregningen kun anslaaes til $\frac{1}{2}$ eller 1 pCt., saa vilde det Offer, som Statskassen maatte gjøre, blive langt større end den Nytte, som Provindsen vilde have af Banen, og jeg maatte da bestemt nægte mit Samtykke til Loven. Et andet Spørgsmaal, som ligeledes maa træde frem i Forgrunden ved Bedømmelsen af denne Sag, er, hvorvidt overhovedet denne Construction af Jernbaner under Forholdene hertilands kan være det naturlige og rigtige Transportmiddel, navnlig anvendt paa den foreslaaede Maade. Hvor meget der end har været talt og skrevet om Jernbanefagen i Almindelighed, saa er dette Spørgsmaal dog endnu ikke blevet fuldkomment, udtømmende og grundigt behandlet; der ligger imellem almindelige Landeveie og Jernbaner et overmaade vigtigt Communicationsmiddel, nemlig de saakaldte Hestebaner, der medføre alle Jernbanens Fordele, men kunne anlægges for en mange Gange lavere Priis end Locomotiv-Jernbanerne. Det kan maaskee være vigtigt, for at den ærede Forsamling nogenlunde kan bedømme Styrken af de Grunde, jeg her har anført, at jeg fløgtigt berører Fordelene ved de forskjellige Slags Veie. Det er jo nemlig en Kjendsgjerning, som er bleven konstateret ved grundige Undersøgelser, at naar vi